

POSTANOWIENIE

27 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Widło

na posiedzeniu niejawnym 27 kwietnia 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z wniosku J. R.

z udziałem E. P. , K. L., H. J., Z. J. i M. D. o zasiedzenie,
na skutek skargi kasacyjnej J. R.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Radomiu
z 18 sierpnia 2021 r., IV Ca 1/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. ustala, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania kasacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. R. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Radomiu z 18 sierpnia 2021 r. w sprawie z wniosku J. R. o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie, zaskarżając go w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na nieważność postępowania z uwagi na pozbawienie możliwości obrony swoich praw w związku z rozpoznaniem apelacji na posiedzeniu niejawnym oraz oczywistą zasadność skargi kasacyjnej ze względu na niedostateczną kontrolę apelacyjną postanowienia Sądu Rejonowego w Radomiu z 8 października 2020 r.

poprzez ograniczenie się do przywołania rozstrzygnięcia Sądu I instancji, w szczególności w zakresie ustaleń faktycznych poczynionych przez tenże Sąd, które uznał za własne i prawidłowo ustalone.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia i przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądowego, nie tworząc z Sądu Najwyższego trzeciej instancji, która miałaby korygować niedoskonałości rozstrzygnięcia, z którego jest niezadowolona jedna ze stron postępowania. Naruszenia prawa muszą więc mieć charakter kwalifikowany (postanowienie Sądu Najwyższego z 13 lutego 2019 r., V CSK 341/18).

Nieważność postępowania, będąca przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wiąże się z wadliwością postępowania przed sądem drugiej instancji (wyrok Sądu Najwyższego z 21 listopada 1997 r., I CKN 825/97). W razie powoływania się na nieważność postępowania, skarżący musi wskazać okoliczności uzasadniające rozpoznanie skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z 30 października 2001 r., IV CKN 172/01).

Nieważności postępowania skarżący upatruje w art. 379 pkt 5 k.p.c. tj. przeprowadzeniu postępowania apelacyjnego z uchybieniem formalizmu dotyczącego wyznaczenia posiedzenia, na którym rozpoznano apelację Wnioskodawcy ze względu na fakt wydania zarządzenia i rozpoznania w tym samym dniu.

Wskazana przez skarżącego przyczyna nieważności postępowania nie występuje. Skarżącemu umknęło, że naruszenie powołanego art. 148¹ § 3 k.p.c. ma miejsce w postępowaniu rozpoznawczym pierwszej instancji. Zgodnie z treścią art. 15 zys1 ust. 3 w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 28 maja 2021 (Dz. U. z 2021 r. poz. 1090) posiedzenie niejawne może być przeprowadzone na podstawie zarządzenia przewodniczącego, gdy nie można przeprowadzić posiedzenia zdalnego, a przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego nie jest konieczne. W świetle art. 374 k.p.c. postępowanie apelacyjne fakultatywnie może zostać rozpoznane przez Sąd II instancji na posiedzeniu niejawnym, jeżeli przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w apelacji lub odpowiedzi na

apelację złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że cofnięto pozew lub apelację albo zachodzi nieważność postępowania. Strona reprezentowana przez pełnomocnika profesjonalnego nie złożyła wniosku o rozpoznanie sprawy na rozprawie i nie przedstawiła nowych faktów i dowodów. Nadto ocena możliwości rozpoznania sprawy na posiedzeniu niejawnym przez sąd wiązała się z brakiem zakwestionowania przez sąd ustaleń faktycznych i brakiem naruszenia przepisów postępowania, a tym samym przyjęciem ustaleń sądu pierwszej instancji za swoje. Możliwość stwierdzenia przez sąd drugiej instancji, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne nie zostało pozostawione swobodnej ocenie sądu (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 października 2022 r., II CSKP 1615/22). W sprawie w dniu 18 sierpnia 2021r., wydano zarządzenie na podstawie art. 15 zzzs¹ ust. 1 pkt. 4 ustawy z 2 marca 2020r., o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19 (DZ. U. z 2020, poz. 1842 ze zm i art. 6 ust 1 i 2 ustawy z 28 maja 2021 o zmianie ustawy k.p.c. (Dz. U. z 2021, poz. 109), o rozpoznaniu sprawy w składzie jednoosobowym w osobie sędziego wylosowanego do sprawy (zasada ciągłości składu-k. 302).

Natomiast oparcie wniosku na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08).

Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się oczywistość naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 5 września 2008 roku, I CZ 64/08, z 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01, z 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08).

Skarżący wskazał, że oczywistej zasadności skargi upatruje w niedostatecznej kontroli apelacyjnej postanowienia Sądu Rejonowego w Radomiu z 8 października 2020 r. ze względu na fakt, że Sąd Okręgowy w

Radomiu dokonując analizy postawionych zarzutów wobec postanowienia Sądu I instancji ograniczył się do przywołania rozstrzygnięcia Sądu I instancji, w szczególności w zakresie ustaleń faktycznych poczynionych przez tenże Sąd, które uznał za własne i prawidłowo ustalone. Nakaz rozważenia zarzutów apelacji nie skutkuje obowiązkiem przeprowadzenia przez sąd drugiej instancji własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonego zarzutu, która powinna znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku co było przedmiotem orzecznictwa i sam fakt braku potwierdzenia przyjęcia ustaleń faktycznych sądu I instancji nie powoduje wadliwości wydanego orzeczenia. W sytuacji, gdy sąd drugiej instancji nie uzupełnia postępowania dowodowego ani po rozważeniu zarzutów apelacyjnych, nie znajduje podstaw do zakwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych orzeczenia pierwszoinstancyjnego, może te ustalenia przyjąć za podstawę faktyczną swojego rozstrzygnięcia. Jeżeli uzasadnienie orzeczenia pierwszoinstancyjnego spotyka się z pełną akceptacją sądu drugiej instancji, to wystarczy, że da on temu wyraz w treści uzasadnienia swego orzeczenia, bez powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych i wnioskowań prawniczych zawartych w motywach zaskarżonego orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97, OSNAPiUS 1998 r. Nr 3, poz. 104). W wyroku z dnia 7 grudnia 2021 r. V CSKP 147/21 Sąd Najwyższy natomiast wskazał, że z obowiązku wynikającego z art. 378 § 1 k.p.c. nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu orzeczenia każdego argumentu podniesionego w apelacji. Przepis art. 378 § 1 k.p.c., znajdujący zastosowanie również w postępowaniu nieprocesowym (art. 13 § 2 k.p.c.) stanowi, że sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, skąd wynika nie tylko zakaz wyjścia poza te granice, lecz także nakaz odniesienia się do zarzutów apelacji. Nakaz ten nie oznacza jednak konieczności odniesienia się do każdego argumentu prawnego i twierdzenia faktycznego prezentowanego przez apelanta na rzecz powołanych w apelacji zarzutów; wystarczające jest, by sąd odwoławczy miał je na uwadze i rozważył, dając temu wyraz w uzasadnieniu (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 2020 r., IV CSK 33/19).

Wnioskodawca wniosł o zasiedzenie udziału. Z ustaleń faktycznych wynika, że był posiadaczem zależnym. Skarga kwestionuje ustalenia faktyczne którymi Sąd

Najwyższy jest związany. W prawie polskim nie obowiązuje zasada, że „nikt nie może zmienić sobie podstawy posiadania”. Można przekształcić wole władania z posiadania zależnego na samoistne. W sprawie w ramach ustalen faktycznych przyjęto, że wnioskodawca nie wykazał, że dokonał zmiany podstawy posiadania i w wystarczający sposób uzewnętrznił to i zmanifestował wobec osób trzecich a przede wszystkim wobec dotychczasowego właściciela przeciwko któremu miało by płynąć zasiedzenie tj ojcu. W ramach dokonanych ustaleń faktycznych, którymi Sąd Najwyższy jest związany nie sposób uznać oczywistego naruszenia art. 172 k.c.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.